N°. 35. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Zondag 2 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, bij resumtie gelet op het Besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, van den 26sten September 1837, Lett. F. F.¹, Afdeeling van Policie, (*Provinciaalblad n°.* 141), houdende aanschrijving, om de Ingezetenen jaarlijks op den eersten zondag in de maand Mei, te herinneren aan de bepalingen der Wet van den 1sten Maart 1815, (*Staatsblad n°.* 21), betrekkelijk *de viering der dagen aan den Openbaren Christelijken Godsdienst toegewijd*, en om daaraan nadrukkelijk de hand te houden, en door de Beambten van Policie te doen houden.

BRENGEN voormelde Wet bij deze nader ter kennisse der Ingezetenen, zijnde van den volgenden inhoud:

»WIJ WILLEM BIJ DE GRATIE GODS, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, SOUVEREIN »VORST DER VEREENIGDE NEDERLANDEN, ENZ., ENZ., ENZ.

»Aan alle de genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten,

»Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid om, op het »voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen, die daarop steeds den hoogsten prijs »stelden, de pligtmatige viering van den dag des Heeren en andere dagen den »openbaren christelijken godsdienst toegewijd, door eenparige en voor de geheele »uitgestrektheid der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende maatregelen te »verzekeren;

»Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg »der Staten-Generaal dezer landen, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij »goedvinden en verstaan bij deze:

» 1. Dat op zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, als door de »kerkgenootschappen van den christelijken godsdienst dezer landen algemeen »erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen »verrigt worden, welken den godsdienst zoude kunnen storen, maar dat in »het algemeen geene openbare arbeid zal mogen plaats hebben, dan ingeval »van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe schrifte- [illegible] ing gegeven.

» 2. Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koop- »waren hoegenaamd op markten, straten of openbare plaatsen, zullen mogen »worden uitgestald of verkocht, en dat kooplieden en winkeliers hunne »waren niet zullen mogen uitstallen noch met opene deuren verkoopen.

» 3. Dat gedurende den tijd voor de openbare godsdienstoefening bestemd, de »deuren der herbergen en andere plaatsen, alwaar drank verkocht wordt, »voor zoo verre dezelve binnen den besloten kring der gebouwen liggende »zijn, zullen gesloten zijn, en dat ook, gedurende dien zelfden tijd, geener- »hande spelen, hetzij kolven, balslaan of dergelijke mogen plaats hebben.

» 4. Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, publieke »danspartijen, concerten en harddraverijen, op de zondagen en algemeene »feestdagen zullen gedoogd worden; zullende het aan de plaatselijke besturen »worden vrijgelaten hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet »dan na het volkomen eindigen van alle godsdienstoefeningen.

» 5. Dat de plaatselijke policie zorg zal dragen, ten einde alle hinderlijke be- »wegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare eere- »dienst bestemd en in het algemeen alles wat dezelve zoude kunnen hin- »derlijk zijn, voor te komen of te doen ophouden.

» 6. Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit, naar gelang »van personen en omstandigheden, zullen gestraft worden met eene boete »van niet hooger dan *vijf en twintig guldens*, of met eene gevangenis van »niet langer dan *drie dagen* voor de overtreders die buiten staat mogten zijn »deze boete te betalen.

» 7. Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal verdubbeld worden »en wijders alle de te koop gelegde of uitgestalde goederen verbeurd verklaard »en de Herbergen of andere publieke plaatsen voor eene maand gesloten.

»En dat door deze algemeene verordeningen, alle daarmede niet overeenkom- »stige provinciale of plaatselijke reglementen en inrigtingen zullen worden ge- »houden voor vervallen.

»Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geïnsereerd, en dat »een genoegzaam getal exemplaren gedrukt en aan de Staten in de onderscheidene »Provincien of Landschappen, ingevolge art. 86 der grondwet, ter uitvoering »zal worden gezonden, met last om dezelve alomme te doen publiceren en affige- »ren, en van de predikstoelen der onderscheidene christelijke kerkgenootschappen »te doen aflezen.

»Lasten en bevelen voorts dat Onze ministeriële departementen en andere au- »toriteiten, justicieren en officieren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige »uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige conniventie of dissimulatie.

»Gegeven in 'sGravenhage, den 1sten Maart des jaars 1815, het Tweede van »Onze Regering.

(*geteekend*) » WILLEM.

»Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(*geteekend*) »A. R. FALCK."

Wordende de Ingezetenen bij deze bij vernieuwing ten ernstigsten aangemaand, op voorschreve bepalingen te attenderen, met waarschuwing, dat den Kommissaris van Policie is gelast, daarop te waken en door zijne Agenten te doen waken, en dat iedere bevonden wordende overtreding, bij proces-verbaal geconstateerd en hetzelve aan den Heer Officier van Justitie, ten fine van vervolging zal ingezonden worden.

En zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te dezer Stede te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 1. Mei 1847.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten April.

De beraadslagingen der kamer van afgevaardigden over het ontwerp van wet, waarbij aan de ministers een crediet van een millioen franken voor geheime uitgaven gedurende 1847 geopend wordt, zijn, gelijk men verwachtte, van korten duur geweest, en reeds in de zitting van eergisteren daarmede geëindigd, dat het ontwerp met 220 tegen 56 stemmen aangenomen is. Die beraadslagingen hebben weinig belangrijks opgeleverd. Onder de punten waarover de ministers zijn aangetast geworden, behoorde het onvervuld blijven eener belofte in het vorige jaar door den minister van binnenlandsche zaken afgelegd, dat hij maatregelen zou nemen, om de in verschillende Fransche steden achtervolgelijk ontbonden nationale garde weder te herstellen; die minister heeft thans verklaard dat hij de gedane toezegging aan de kamer niet vergeten had, en dat hij een wets-ontwerp over deze zaak had gereed gemaakt, hetwelk hij reeds zou hebben aangeboden, zoo niet de in onderscheiden oorden onlangs voorgevallene tooneelen van wanorde het wenschelijk hadden doen achten het ontwerp voorcerst nog achterwege te houden.

— De kamer der gedeputeerden heeft gisteren zonder discussie het wetsontwerp betrekkelijk de Grieksche leening aangenomen. De kamer zou begrepen hebben dat in de omstandigheden waarin Griekenland zich tegenwoordig bevindt, een dergelijk bewijs van belangstelling, hetzelve van meer dienst zou zijn dan eene discussie. Het ontwerp is met eenparigheid, op ééne stem na, aangenomen.

Heden heeft de kamer de discussie aangevangen over het ontwerp betrekkelijk de supplementaire credieten van 1846 en 1847.

— Heden wordt er ten hove een dubbel verjaring-feest gevierd, dat der koningin, die haar 66ste, en dat der Hertogin *van Aumale*, die haar 26ste jaar intreedt. Morgen is ook de jaardag van H. M. *Maria Christina*, Hertogin van Rianzares, die alsdan haar 42ste jaar begint.

— Het is thans zeker dat de hertogin *van Montpensier* zich nog niet in gezegende omstandigheden bevindt, zoo als het gerucht had verbreid.

— Lord *Cowley*, de gewezen gezant van Engeland aan het Hof der Tuileriën, is gisteren avond alhier, in den ouderdom van 74 jaren, overleden; lord *Cowley* was een broeder van den hertog *van Wellington*.

— Heden heeft zich het gerucht verspreid, dat de Onderkoning van Egypte, *Mehemed*-Ali, met de Fransche regering in onderhandeling getreden was, om haar voor 50 millioenen francs aan granen te leveren, betaalbaar met schatkistbiljetten op een jaar tijd.

— De beruchte *Bou-Maza*, is den 24sten te Toulon aan boord van het stoomfregat *Labrador* aangekomen.

— De Paus heeft aan alle Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen een rondgaanden brief gerigt, in welken hij hun aanbeveelt de hulp van God ter gunste van Ierland af te smeeken.

— Te Madrid spreekt men nog van eenen strijd tusschen den heer *Olozaga* en het tegenwoordig Ministerie, welks stelling men

voor zeer gevaarlijk houdt. Denzelfden dag, op welken de generaal *Serrano* in de Spaansche hoofdstad terugkeerde, heeft de Regering aan den Senaat een ontwerp voorgelegd, waarbij de regten en pligten van de Senatoren, die tevens beambten zijn, geregeld worden.

De infant don *Francisco*, de gemaal van koningin *Isabella* van Spanje, zou voornemens zijn eene buitenlandsche reis te gaan doen.

— De laatste berigten uit Madrid van den 24sten houden, dat de kamer der gedeputeerden thans over haar reglement van orde beraadslaagde. — Men verwachtte dat het ministerie in een der eerstvolgende zittingen de budgetten zou aanbieden.

— Ter beurze waren heden genoteerd: 5 pCt. 115,90; 3 pCt. 78; Nap. r. 102,50; Spanje 3 pCt. $35^{1}/_{4}$; Rom. L. $101^{1}/_{2}$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten April.

In de zitting van den vereenigden Landdag te Berlijn, van den 25sten dezer, is voorgelezen het reeds vroeger vermeld antwoord van den koning op het Z. M. aangeboden adres. Het was door den koning, den prins *van Pruissen* en al de ministers onderteekend.

In de zitting van den 23sten is een koninklijk besluit voorgelezen, waarbij de termijn tot het indienen van petitien tot den 1sten Mei verlengd wordt. — Men verwachtte in de volgende week weder belangrijke beraadslagingen bij den Landdag.

Tot dus verre hebben zich in die vergadering niet onduidelijk drie partijen doen kennen.

De eerste partij bestaat vooral uit de afgevaardigden uit de Rijngewesten; zij heeft den heer *Hansemann*, burgemeester van Aken, tot woordvoerder, en zij is er op uit, om in het Koninklijk bevelschrift van den 3 Februarij meer beperking en onthouding dan inwilliging en toekenning van vrijheden te zien. Deze partij roept aloude regten in, en meent dat daaraan nog verre van voldaan is.

De tweede partij kan de Koningsgezinde geheeten worden; zij houdt zich overtuigd, dat Pruissen zoodanig moet blijven als het is, dat is eene zuivere monarchij, wil het niet verzwakken. De tegenwoordige leden der Regering, gesteund door den invloed van den *Prins van Pruissen*, zijn de hoofden dezer partij, die, hoewel niet talrijk, toch zeer krachtig is.

De derde partij kan die van het juiste midden geheeten worden. Zij is echter meer geneigd, zich aan de eerste dan aan de tweede partij aan te sluiten; want, hoezeer zij de door den koning gedane inwilligingen erkent, zoo meent zij toch, dat tusschen die en de vroegere wetten en toezeggingen afwijkingen bestaan. Die middelpartij is voor eene eerbiedige uitdrukking der gevoelens, ten aanzien van de meerdere regten, waarop men aanspraak meent te mogen maken.

De eerstgenoemde partij acht zich verantwoordelijk jegens de God, den Koning en eigen geweten rekenschap te geven; terwijl de derde partij zich verpligt vindt, de behoeften des volks te raadplegen, om de aloude en de nieuwere regten te handhaven en overeen te brengen, en om eerbiedige en gemoedelijke wenschen aan den vorst kenbaar te maken. Deze derde partij heeft eigenlijk, in de beraadslagingen over het adres, over de tweede andere gezegevierd.

Tusschen de eerste en derde partij is het verschil van meening niet zeer groot. Beide verlangen ruimere regten, op grond van vroegere wetten, gewoonte of toezeggingen; maar de middelpartij bouwt hare hoop zoowel op de letter en den geest van de oudere wetten, als op de welwillendheid des Konings; zij wil met kalmte voortgaan, overtuiging verwekken, niet opdringen. Maar wanneer beide, de eerste en de derde partijen, elkander verstaan, dan maken zij eene zeer geduchte meerderheid uit.

De ongeregeldheden, welke te Berlyn, Stettin en elders hebben plaats gehad, hebben volgens alle berigten geen zweem van staatkundige kleur, en men mag hopen, dat de gepaste maatregelen van voorzorg verdere rustverstoring zullen verhoeden.

— De beroemde bouwmeester *von Gästner*, is den 21sten dezer te Munchen overleden.

— De stad Bucharest is door een zware brand geteisterd, waardoor niet minder dan 1200 woningen en 1500 pakhuizen in den asch gelegd zijn. De schade werd op 7 à 8 millioenen zware piasters begroot. De meeste schade leden handelshuizen van Weenen, Pesth en Leipzig.

ENGELAND.

LONDEN, den 28sten April.

In het Hoogerhuis ging eergisteren de tweede lezing van het wetsontwerp op de dienst in het leger, met honderd en acht tegen vier en negentig stemmen, door, na door verscheiden Pairs hevig bestreden, en onder anderen, door lord *Wellington* en den minister graaf *Grey* verdedigd te zijn.

Eergisteren hield het Lagerhuis zich, in de eerste plaats, weder met het wetsontwerp op de toelage voor de nationale opvoeding bezig.

Vervolgens handelde het Huis in commité over de wet op de spoorwegen, havens en havenhoofden, in Ierland, omtrent de strekking van welk ontwerp de kanselier van den Exchequer alvorens eenige ophelderingen gaf, onder anderen dat de aangevraagde gelden uitsluitend aan zoodanige spoorwegmaatschappijen ter leen verstrekt zouden worden die 50 pct. van haar kapitaal betaald hadden. Terwijl de heer *Hume* meende dat, bij den tegenwoordigen staat der geldmarkt, zoodanige leeningen niet geschieden moesten, en de heer *Roebuck* zeide dat hij de wet tot het laatste toe bestrijden zou, was de heer *Osborne* van oordeel, dat de Kanselier eene veel grootere som had moeten vragen. Lord *Bentinck* kon, ofschoon hij het ontwerp goedkeurde, niet nalaten op het verwerpen van zijn eigen plan terug te komen, dat in het groot inhield wat de regering zelve thans in het klein voorsloeg.

— Sir *R. Peel* verschafte dezer dagen aan een uitgezochten kring van beminnaars en beoefenaars der schoone kunsten het genoegen, zijne keurige verzameling van schilderijen, grootendeels meesterstukken uit de Hollandsche en Vlaamsche school, te bewonderen. Onder de genoodigden waren de Hertog van *Cambridge*, de hertog van *Wellington*, en de Nederlandsche gezant, graaf *Schimmelpenninck*.

— De admiraal sir *D. Gould*, die zich, onder anderen, in den zeeslag op den Nijl en bij de blokkade van Malta onderscheidde, is den 23 dezer, in den hoogen ouderdom van bijna negentig jaren, zeventig van welke hij in dienst des Lands doorbragt, overleden.

— Uit Lissabon gaan de berigten tot den 20 dezer. Tot op dien dag waren de voorwaarden eener schikking met de Insurgenten nog niet ingewilligd, maar de Koningin neigde tot die inwilliging, mits de hoofden van den opstand eenigen tijd buitenslands doorbrengen, en eene onverwijlde bijeenroeping der Cortès niet gevorderd worde. De beslissing der zaak schijnt van lord *Palmerston's* antwoord te zullen afhangen.

Het leger der Koningin, onder *Saldanha*, had niets naders uitgerigt, en de moed der officieren had alleen in het nuttigen van een kostbaren maaltijd, op den geboortedag der Koningin, onder luidruchtige toasten, uitgeblonken. — Te Oporto verheugden men zich, dat de provincien Tra los Montes en Minho nu geheel van koninklijke troepen bevrijd waren, waardoor nu de wijndistricten geheel onder het beheer der Junta kwamen.

— Men heeft berigten uit Noord-Amerika, van den 7 April. Er hadden eenige schermutselingen voor Vera-Cruz plaats gehad, waarin de Amerikanen een gering verlies hadden geleden; doch anders waren de zaken, tot 13 Maart aldaar, nagenoeg op denzelfden voet gebleven.

(Volgens eenigzins latere berigten, zijn de belegeringswerken rondom Vera-Cruz voltooid en is alle gemeenschap van de landzijde afgesneden; generaal *Scott* had den vreemdelingen in de stad kennis doen geven, dat zij de stad konden ontruimen, en zich aan boord van de vreemde oorlogsschepen in de haven begeven. Velen in Vera-Cruz waren voor een spoedig verdrag, doch de krijgsmagt wilde daarvan niet hooren.)

De troepen van den generaal *Taylor* waren op het jongste slagveld gelegerd, de afzonderlijke bende der Mexicanen, onder *Urrea* is, op de tijding der nederlaag van *Santa Anna*, in allerijl gevlugt, en heeft de gemeenschap tusschen Camargo en Monterey opengelaten. Men sprak van eene nieuwe overwinning, door de Amerikanen behaald.

Den 23sten Maart waren uit New-Orleans 150,000 schepels granen naar Engeland en Schotland afgevoerd, het hoogste bedrag dat ooit van daar op een dag is uitgeklaard.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. $86^{1}/_{8}$; Nederl. $2^{1}/_{2}$ pCt. $58^{5}/_{8}$; de 4 pCt. $88^{1}/_{2}$; Spanje $23^{3}/_{4}$; Portugal 34; Mexico 20.

BELGIE.

BRUSSEL den 30sten April.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van den 28sten, heeft de minister van binnenlandsche zaken een ontwerp van wet van den volgenden inhoud ingediend:

»Art. 1. Van 1 October 1847 af tot 1 October 1848, zal de invoer vrij blijven van tarwe, rogge, gerst, boekweit, maïs, boonen, erwten, wikken, haver, aardappelmeel en andere dergelijke meelsoorten, aardappelen, rijst.

»De regering zal daarenboven tot denzelfden termijn kunnen toestaan den geheelen of gedeeltelijken vrijdom van inkomende regten op meel en gort, op het slagtvee en op alle levensmiddelen in het vorig artikel niet vermeld.

»Van alle deze voorwerpen zal een schaalregt van tien centimen voor elke duizend kilogrammen geheven worden.

»Art. 2. De regering zal gedurende denzelfden termijn den uitvoer kunnen verbieden van tarwe, rogge, gerst, boekweit, haver, boonen, wikken, erwten, aardappelen en aardappelmeel, andere meelsoorten, zemelen enz., van brood, beschuit en gort.

»Art. 3. Aan het ministerie van binnenlandsche zaken is een supplementair crediet van drie honderd duizend franken (300,000) op de dienst van 1847, tot het nemen van maatregelen betrekkelijk de levensmiddelen geopend. Dit crediet zal een afzonderlijk artikel van een hoofdstuk der begrooting van 1847 uitmaken.

»Art. 4. De tegenwoordige wet zal daags na de uitvaarding verbindend zijn."

Uit de bij dit ontwerp behoorende toelichtende memorie blijkt, dat de som van 300,000 franken uitsluitend bestemd blijft om de armere klassen van pootaardappelen te voorzien, zijnde een dergelijke onderstand ook in het vorige jaar met groot voordeel tot hetzelfde doel aangewend. De minister geeft tevens te kennen dat het bedoelde wetsontwerp reeds vroeger zou aangeboden geweest

zijn, indien men niet gevreesd had al te groote verwachtingen te zullen doen ontstaan, en een groot gedeelte der bevolking in de verzoeking te brengen om ook hare tot dusverre bewaarde pootaardappelen te verbruiken, in de hoop er weldra voor niet te zullen verkrijgen; en indien men ook niet bevreesd was geweest om de hulp door plaatselijke besturen en bijzondere liefdadigheid aan de arme klassen verleend, te zullen doen verflaauwen. Thans echter, nu het grootste gedeelte der bevolking aardappelen mist om te poten, wordt het noodzakelijk deze te hulp te komen, weshalve de minister op eene spoedige behandeling der wet aangedrongen heeft.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten Mei.

Uit Amsterdam schrijft men, dat de op Maandag aanstaande bepaalde komst van het Hof aldaar uitgesteld is, om reden Z. M. de Koning nog niet genoeg van Hoogstdeszelfs jongste ziekte hersteld was.

— Heden morgen vroegtijdig zijn van hier vertrokken de 3de en 4de kompagnie van het 1ste bataillon 7de regiment infanterie, de 3de komp. om in de Willemstad, de 4de komp. om te Geertruidenberg garnizoen te gaan houden.

— Het bataillon jagers, gekommandeerd door den majoor jhr. *M. van Geen*, sedert Mei 1846 te Delft in garnizoen, zal op heden den 1sten Mei, naar 's Gravenhage vertrekken, en vervangen worden door het bataillon grenadiers, onder bevel van den majoor *J. J. van Mulken*.

Evenzoo hebben heden de andere bepaalde garnizoens-veranderingen plaats.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn Donderdag vergaderd geweest over het voorstel van den heer *Hoffman*, eergisteren in de Kamer gedaan.

Aan de leden van de Tweede Kamer is rondgedeeld het voorloopig verslag over het ontwerp van wet, tot herstel van verliezen door het te loor gaan van schuldbrieven ten laste van het Rijk, benevens de antwoorden der Regering op dat verslag, waarbij gevoegd is een gewijzigd ontwerp. Uit die stukken blijkt, dat het beginsel van het wetsontwerp bijna algemeene goedkeuring ontmoet heeft. Men oordeele toch, dat, even als ieder bijzonder persoon, zoo ook de Staat, het den schuldeischer, die zijnen schuldbrief door een buitengewoon toeval had verloren, niet moeijelijk mogt maken, eenen nieuwen titel te verkrijgen. Behalve dat het niet staatkundig zou zijn, zich daaraan te onttrekken, kwam zulks niet overeen met die beginselen van eerlijkheid, die ook de Staat in het oog moest houden; het zou inderdaad leiden tot miskenning van den regel, dat niemand zich verrijken mag ten koste van een ander. Ook de Regering zou het wenschelijk gevonden hebben, zoo het onnoodig had kunnen geacht worden, de naleving van een zoo billijk beginsel zonder nadere wettelijke bepalingen te doen plaats hebben. De noodzakelijkheid echter, welke in de memorie van toelichting is uiteengezet en door vele leden in de afdeelingen wordt erkend, bestaat, en men hoopt, dat men er in zal kunnen slagen, om eene wet tot stand te brengen, waarbij in eene op gronden van hooge billijkheid bestaande behoefte wordt voorzien.

— Gisteren hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich bezig gehouden met het onderzoek van het gewijzigd ontwerp van wet ten aanzien der schuldbrieven.

De commissiën van rapporteurs zijn gisteren vergaderd geweest, over de aanhangige voordragten van wet nopens de munt.

Men verneemt, dat thans bij den Raad van State aanhanging zijn de voordragten van wet, strekkende tot uitvoering van art. 6 der Grondwet, wegens het stem- en kiesregt.

— Bij besluit van den 28sten, n°. 5, heeft Z. M. aan jhr. *B. M. G. Borluut d'Hooghstraete*, op zijn verzoek, onder dankbetuiging voor de langdurige en getrouwe diensten, door hem aan den lande bewezen, eervol ontslag verleend als griffier der provinciale Staten van Limburg.

— Bij koninklijk besluit van den 26sten dezer, is aan den heer *J. Kooij*, op verzoek met ultimo December e. k., eervol ontslag verleend als directeur der Nederl. Handel-Maatschappij, onder dankbetuiging voor de vele en langdurige diensten, door hem in die betrekking bewezen.

— Bij besluit van den 28sten April jl., n°. 59, heeft Zijne Majesteit aan jhr. *C. L.* baron *van Wijkerslooth*, bisschop van Curium, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der orde van den Heiligen Gregorius, hem door Z. H. den Paus geschonken.

— H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen, reizende onder den naam van gravin *von Camenz*, is met een aanzienlijk gevolg, den 13den dezer, te Napels aangekomen.

— Naar men verneemt, heeft het Z. M. den Koning behaagd, de opdragt aan te nemen van een werk, dat door den steendrukker *D. van Lier*, in de residentie, zal worden uitgegeven, voorstellende de uniformen van de onderscheidene korpsen des Nederlandschen legers. Naar de eerste aflevering te oordeelen, zal, wat teekening en koloriet betreft, dit werk, dat tot dusverre in Nederland ontbrak, de eere, daaraan te beurt gevallen, allezins waardig zijn.

— Het dagblad *de Tijd* zegt dat mgr. *Grooff* den 5den Mei, aan het Nieuwe Diep, naar Suriname scheep zal gaan.

— Den 2den Mei zal van Harderwijk met scheepsgelegenheid, naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement, sterk 200 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden 1sten luit. der inf. *D. F. B. de Groote*, van het O. I. leger, den 2den luit. der art. *J. Niemandsverdriet*, den 2den luit. der genie *A. W. Egter van Wissekerke*, den officier van gezondheid 3de klasse *W. J. Schmitt*, en den apotheker 3de klasse *E. F. G. Kreijenberg*, om den 6den daaraanvolgende aan boord van het schip *Delta*, kapt. *G. Crans*, over te gaan en naar Java te worden overgevoerd.

— Uit Middelburg schrijft men:

»Met leedwezen vernemen wij, dat niet alleen, gelijk wij in ons vorig nommer aankondigden, de voorgestelde stoomvaart op Londen *vooreerst* niet tot stand zal komen, maar dat zelfs de ontwerpers van dit plan zich genoodzaakt hebben gezien, om, vermits de ingeschrevene som voor het vereischt wordende kapitaal op verre na niet toereikend is, hetzelve geheel en al op te geven."

— De Arrondissements-Regtbank te Zutphen heeft den 28 dezer uitspraak gedaan in de zaak tegen *Jan ter Linde*, waarbij als bewezen is aangenomen dat hij, op den dag van de gepleegde poging tot moord op *Maria Wiegerink*, niet te Groenlo, maar te Haaksbergen is geweest, en hem dien ten gevolge schuldig verklaard aan laster, en deswege veroordeeld tot vijf jaren gevangenis, ontzegging der burgerregten gedurende tien jaren en geldboeten. Ofschoon de veroordeelde zich in het laatst der voorgaande week alhier heeft bevonden, was hij nogtans bij de uitspraak niet tegenwoordig.

— In de provincie Overijssel zijn weder, op onderscheiden kantoren, valsche muntbiljetten aangeboden, zoowel van *twintig* als van *tien* gulden.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 28sten:

»Wij vermeenen verpligt te zijn, te melden, dat ons van goede zijde is medegedeeld, dat ons berigt omtrent het thans door de verschillende geneesheeren dezer stad in behandeling zijnde getal zieken, eenigzins overdreven was, ofschoon ons hetzelve van eene goede zijde was opgegeven. Intusschen blijft het maar waar, dat dit getal zeer aanzienlijk is.

»Wij vernemen, dat de zaak van den heer *H. G. Clercx*, op Woensdag den 5den Mei voor het prov. geregtshof in Noord-Braband in appel zal behandeld worden."

— De alhier te lande bekende kunst-paardrijder *François Erasmus*, genaamd *Blondin*, heeft opgehouden te bestaan; hij overleed in zijne geboortestad Gend, in den ouderdom van 80 jaren.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 April.

TARWE tot vorige prijzen; de roode ter verzending, Pools. ter Cons.: in Entr.: 129 ℔ nieuwe Wezer *f* 540. In Cons.: 128 ℔ b. Pools. *f* 545, 550; 125 ℔ nieuwe Gron. *f* 505.

ROGGE. Ged. bij partij ter verzending iets lager verkocht, overige soorten prijshoudend; in Entr.: 120 ℔ Odessa *f* 410; 118 ℔ gedr. *f* 400; 116 ℔ Libau *f* 400. In Cons.: 121 ℔ Pruis. *f* 428.

GARST hooger verkocht; 111 ℔ n. Vries. Wint. zeil. *f* 328.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT tot vorige prijzen met veel handel; 116, 118 ℔ Holsteins *f* 295, 303; 119 ℔ Overijss. Veen *f* 295; 117 ℔ Groning. *f* 285.

KOOLZAAD dadelijk zonder handel; op levering als genoteerd gedaan; op 9 v. Olie in April 78 P. vl.; Sept., Oct. en Nov. 64 P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 30. APRIL 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 18,50 tot *f* 18,75.
Het dito dito Rogge	» » 14,50 » » 15,00.
Het dito dito Boekweit	» » 10,20 » » 00,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0,25.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven onsen vijf lood Nederl.	» 0,25.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» 0,39½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,51.
Een Nederl. pond Tarwe meel	» 0,50.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,25.
Een dito pond Boter	» 0,72.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 4,95.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2,80.
Het 1000 Doof Hout	» 2,30.
De 100 Spaanders	» 2,95.
De » Struiken	» 3,50.
De 100 Mutsaard	» 3,10.

201ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

29e Trekking. N°. 1133 een prijs van *f* 1000.
30e —— N°. 11079 *f* 50,000; N°s. 8180, 13070, ieder *f* 1000.
31e —— N°. 9161, een prijs van *f* 12,500.
32e —— N°. 3468, *f* 1000; N°. 19690 *f* 1000 en Pr. *f* 40,000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS was gisteren de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. 58; 3 pCt. $70\frac{1}{8}$; 4 pCt. $89\frac{3}{4}$; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{5}{8}$; Handelm. $172\frac{3}{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $89\frac{11}{16}$; Spanje Ardoin $17\frac{1}{2}$; dito Onbep. St. $17\frac{1}{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $29\frac{11}{16}$; Ardoin Coupon 16; Portugezen 3 pCt. te Londen $36\frac{3}{4}$; 4 pCt $36\frac{9}{16}$; 5 pCt. Binnenl. 31; Rusland 5 pCt. $104\frac{3}{8}$; Id. 1828—29 $103\frac{3}{4}$; Certif. 1831—32 $97\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $88\frac{3}{16}$; Id. bij *Stiegl.* $87\frac{7}{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. 69; Oostenrijk Metall. $103\frac{3}{8}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. 54; Brazilie $86\frac{1}{2}$; Nap. renten $93\frac{1}{4}$; Peru $23\frac{1}{4}$; Mexiko $19\frac{1}{4}$.

Advertentiën.

*** Heden overleed mijne geliefde oudste Dochter, JACOBA BOUDEWIJNA, in den ouderdom van 22 Jaren. Een ieder die haar heeft gekend, kan beseffen wat ik en mijne nog overige kinderen in haar verliezen; dan wij hopen ook hierin Gode te zwijgen.

BREDA, 30. April 1847.

H. W. SCHÄUIKES.

*** Al diegenen welke iets verschuldigd zijn of te vorderen hebben van wijlen den Heer JOHANNES ARNOLDUS ANTONIUS KERSTENS, Rentenier, gewoond hebbende en overleden te *Breda*, worden verzocht daarvan binnen *zes* weken, bij de ondergeteekenden betalingen of aangiften te doen.

BREDA, den 1. Mei 1847.

EG^s KERSTENS. } *Executeurs Testamentair.*
M. FAES.

*** Alle degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen P. B. LIEVEGOED, in leven Kleermaker te *Breda*, gelieve hiervan binnen 14 dagen Opgave of Betaling te doen met *gefrankeerde* Brieven aan

BREDA, den 1. Mei 1847.

De Wed. H. LIEVEGOED, Torenstraat te *Breda*.

Berigt aan Ouders en Voogden!

De ondergeteekende heeft het genoegen, aan de belanghebbende te kunnen mededeelen, dat bij hem thans wederom de beste gelegenheid is, om eenige JONGE LIEDEN, volgens het Standpunt der nieuwe Scheikunde, door een geregeld ONDERWIJS in zeer korten tijd, tot hun **EXAMEN** als **APOTHEKERS** op te leiden. Ook wordt door hem des verkiezende de LANDBOUWKUNDIGE SCHEIKUNDE en BOTANIE eveneens onderwezen, als aan de Landbouwkundige Scholen.

MADE bij GEERTRUIDENBERG.

J. OVERDUIN, *Scheikundige.*

*** Men verlangt binnen *Breda*, EENE BEKWAME **LINNENNAAISTER**, van middelbare Leeftijd, Protestantsche Godsdienst, gezond ligchaamsgestel en geschikt om aan Jonge Kinderen onderrigt te geven.

Nadere informatiën bij de Uitgevers dezer.

LEES HIER!

Men vraagt voor *'s Gravenhage*, EEN of TWEE **PASSEMENTWERKERS-GEZELLEN**, dewelke in het GALON- en TAFELWERK ervaren zijn.

Zich te adresseeren bij de Uitgevers dezer, onder Letter X, met *vrachtvrije* brieven.

MANUFACTUREN EN MODES.

W. MORLEY,

Veemarktstraat, D, 138 en 139,

heeft de Eer te berigten, de NIEUWSTE **PARIJSER MODES** te hebben ontvangen, en die op aanstaande *Woensdag* en *Donderdag* den 5. en 6. dezer ter expositie te zullen stellen. Het aan te bieden assortiment van HOEDEN, MUTSEN, MANTILLES, MANTELETS, VISITES enz. benevens BLOEMEN, LINTEN, VEREN en andere NOUVEAUTÉS, zijn met de meeste zorg gekozen geworden, en vleit hij zich aan de verwachting zijner geëerde Begunstigers te zullen beantwoorden.

Het Magazijn is eveneens voorzien van al de nieuwst uitgekomene ZOMERSTOFFEN voor DAMES-KLEEDJES in SIRIENNE JACCONATS, MOUSSELINE DE LAINES, INDIENNES, alsmede eene exquise Sortering Zwarte en Gekleurde ZIJDENSTOFFEN, CHALES LONGS, ECHARPES, PARASOLS, enz.

*** **HOLLOWAY'S PILLEN** een zeker middel tegen *Kortademigheid*. Lees het volgende geval. James Holmes, een katoenspinner, woonachtig te Ancoates, Manchester, was gedurende de 3 laatste jaren kortademig; hij was dikwerf zoo erg, dat als hij uit het bed kwam, bij volstrekt niet spreken of den adem goed doorhalen kon, en een half uur hoesten en opgeven moest, en dacht te zullen stikken; hij was zeer in krachten afgenomen, en nadat alle geneeswijzen gefaald hadden, bezigde hij deze wonderbare Pillen, die alle kenteekenen van kortademigheid geheel en al wegnamen.

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij den Heer H. J. VAN DEN GOORBERGH, Depôthouder te *Breda*; of aan het Hoofd-Depot bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

*** BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat de **PINKSTER-KERMIS** alhier ter Stede invalt op *Maandag den 24. Mei* aanstaande, en dat de LOTING voor de STANDPLAATSEN zal geschieden ten Stadhuize op *Woensdag den 19. Mei* te voren, des middags ten 12 ure, alsmede dat alle verzoeken of aanvragen *vrachtvrij* zullen behooren te worden gedaan aan den Marktmeester de Heer A. KWISTHOUT, met opgave der grootte van de Kramen of Tenten in Ned. maat; terwijl voorts tot narigt dient, dat geene DOBBELAARS, RIJFELAARS, HOROSCOOPTREKKERS, enz., zullen toegelaten en tegen alle BEDELARIJ ten strengste zal toegezien worden.

BREDA, den 26. April 1847.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

*** **GEMEUBLEERDE BOVEN-** of **BENEDEN-KAMERS** te HUUR binnen *Breda*, met gelegenheid om in den **KOST** te zijn. Brieven *franco*, onder Letter T, bij de Uitgevers dezer.

BEKENDMAKING.

Het HEEMRAADSCHAP van de *Mark* en *Dintel*, zal, op *Woensdag den 5. Mei* 1847, des voormiddags om *elf* ure, in het Logement van H. KUIJPERS, te *Oudenbosch*, ondere nadere goedkeuring, publiek bij Inschrijving en Opbod

AANBESTEDEN:

1°. Het VERRIGTEN van eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN aan de HERDIGTINGS-WERKEN van de Rivier *de Mark* en *Dintel*, met de leverancie der daartoe benoodigde Materialen. En

2°. Het RUIMEN, SCHOONMAKEN of VEGEN van gemelde Rivier.

De Bestekken en Konditiën van Aanbesteding liggen ter visie ten Kantore van den Secretaris-Penningmeester, op de Veemarkt te *Breda*, Wijk A, N°. 555; alsmede die van het eerste werk op het Heemraadschapshuis te *Dinteloord*, en van het tweede werk in het Logement van H. KUIJPERS te *Oudenbosch*, terwijl van het eerste werk twee dagen voor de Besteding, des namiddags te 2 ure, juist met laag water, aanwijzing *in loco* zal geschieden.

ZEGT HET VOORT.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Arrondissements-Directie te *Breda*. — Kantoor der Domeinen te *Breda*

DOMEIN VAN OORLOG.

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Heer M^r. FREDERIK REVIXIT VAN NAERSSEN, Notaris residerende te *Breda*, ten Koffijhuize van JOHANNES GEORGE SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, op *Dingsdag den* 11. *Mei* 1847, des voormiddags ten 10 *ure*, in het openbaar aan de meest- en genoegbiedenden

VERKOOPEN:

Onder de Gemeente TERHEYDEN.

Eene partij SPARREN, HEIN- en GERIEFHOUT, omgehakt liggende op *Bergvliet*, verdeeld in 5 Kavels.

Eene partij SNOEILING van jonge BOOMEN en BERKEN ZETHOUT, liggende op de dreeven en in het *Sterrebosch* op *Bergvliet*, in 1 Kavel.

De Voorwaarden dezer Verkooping liggen ter lezing, van heden af, dagelijks (uitgenomen des Zondags), ten Kantore van voornoemden Ontvanger der Domeinen te *Breda*, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij P. J. BLUYKENS, tijdelijk Boschwachter op *Bergvliet*

BREDA, den 26. April 1847.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

Ueber **SIBORNE'S GESCHICHTE DES KRIEGES** in FRANKREICH und in den NIEDERLANDEN im Jahre 1815, und WIDERLEGUNG der darin dem niederländischen Heere gemachten Beschuldigungen. Von W. J. KNOOP, Hauptmann der Infanterie an der Königlichen Militär-Akademie. Aus dem Holländischen übersetzt von H. WEIFFENBACH, Lehrer an genannter Akademie. Prijs. . . . . ƒ 0,80.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers